

ΑΠΟΦΑΣΗ 6^{ης}/2020 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ 29.5.2020(συνέχεια της διακοπείσας συνεδρίασης της 26^{ης} Μαΐου 2020)**ΘΕΜΑ 2: Έγκριση διεξαγωγής εξετάσεων για ολοκλήρωση του εαρινού εξαμήνου 2019-2020**

Ο εισηγητής Πρύτανης ΕΜΠ κ. Α. Γ. Μπουντουβής, παρουσίασε την εισήγηση στα μέλη της Συγκλήτου και ακολούθησε συζήτηση στο πλαίσιο της οποίας τέθηκαν ερωτήσεις και δόθηκαν διευκρινίσεις για τη δημιουργία ολοκληρωμένης άποψης επί του θέματος.

Στο 2^ο θέμα, η Σύγκλητος έχοντας υπόψη της:

- α) την από 20 Μαΐου 2020 Υπουργική Απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Αριθμ. 59181/Ζ1 *"Ρυθμίσεις σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου, τη διενέργεια κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων, την πρακτική άσκηση φοιτητών και τη διεξαγωγή των εξετάσεων κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020"* (Φ.Ε.Κ. Β' 1935),
- β) την από 21 Μαΐου 2020 Υπουργική Απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Αριθμ. 60720/Ζ1 *"Τρόπος επαναλειτουργίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των δομών των Α.Ε.Ι. μετά την προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας τους"* (Φ.Ε.Κ. Β' 1971) και
- γ) τη συζήτηση που ακολούθησε και τις απόψεις και θέσεις που εκφράστηκαν

Αποφασίζει τα εξής:**Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Διεξαγωγή Εξετάσεων στο ΕΜΠ**

Το παρόν κείμενο περιγράφει τους κανόνες διεξαγωγής της εξεταστικής περιόδου του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020, και αφορά στα προπτυχιακά και στα μεταπτυχιακά (ΔΠΜΣ) προγράμματα σπουδών, υπό τις συνθήκες που δημιουργήθηκαν από την πανδημία του COVID-19. Σε κάθε Σχολή έχει ήδη συζητηθεί το θέμα (Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών, Κοσμητεία, Γενική Συνέλευση) και έχουν προκύψει συγκεκριμένες διαδικασίες για την ολοκλήρωση του εξαμήνου και την πραγματοποίηση της εξεταστικής, με βάση τις προτάσεις των διδασκόντων. Επίσης, οι Συγκλητικές Επιτροπές Προπτυχιακών Σπουδών (ΣΕ-ΠΣ) και Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕ-ΜΣ) έχουν καταθέσει τις εισηγήσεις τους στις Σχολές και τη Σύγκλητο.

Το κείμενο αποτελεί την περιβάλλουσα των κανόνων διεξαγωγής των εξετάσεων, οι οποίοι εξειδικεύονται από την κάθε Σχολή βάσει των αναγκών της. Η Σύγκλητος του ΕΜΠ, με βάση τις αποφάσεις των διοικητικών οργάνων των Σχολών, καταλήγει στη διατύπωση των κατευθυντηρίων γραμμών για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

- α) Την ασφάλεια των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) και του προσωπικού των Σχολών καθώς και των οικογενειών τους.
- β) Τη διασφάλιση επαρκούς ευελιξίας, ώστε οι διδάσκοντες να προσαρμοστούν στις αναγκαίες αλλαγές, αποφεύγοντας τη δημιουργία υπερβολικού φόρτου και άγχους στους φοιτητές σε αυτή τη δύσκολη περίοδο,.
- γ) Για την επιλογή ή το υτόπιο υ εξέτασης (δια ζώσης ή εξ αποστάσεως) αλλά και τον επιμέρους τρόπο αξιολόγησης βαρύνει η εισήγηση του εκάστοτε διδάσκοντα.

- δ) Την Υπουργική Απόφαση (ΥΑ) της 20ης Μαΐου (ΦΕΚ 1935, Αριθμ. 59181/Ζ1) “Ρυθμίσεις σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου, τη διενέργεια κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων, την πρακτική άσκηση φοιτητών και τη διεξαγωγή των εξετάσεων κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020.”
- ε) Την Κοινή Υπουργική Απόφαση της 21ης Μαΐου (ΦΕΚ 197Αριθμ. 60720/Ζ1) “Τρόπος επαναλειτουργίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των δομών των Α.Ε.Ι. μετά την προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας τους”.
- στ) Την από 26/05/2020 εισήγηση του Υπεύθυνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του ΕΜΠ κατά το άρθρο 8 του ν. 4624/2019 (Α’ 137), υπόψη του οποίου τέθηκαν τα σχέδια οργάνωσης της εξεταστικής διαδικασίας των Σχολών.
- Στην ΥΑ της 20ης Μαΐου (Αριθμ. 59181/Ζ1), στο άρθρο 6 “Τρόπος και μέσα διενέργειας εξετάσεων”, μεταξύ των τρόπων αξιολόγησης φοιτητών περιλαμβάνεται:
- “ε) γραπτή ή προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία διενέργειας της εξέτασης.”

Ενώ σύμφωνα με το Άρθρο 7, Παράγραφος 2:

“2. Με απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι., η οποία αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» καθορίζονται λεπτομερώς:

- α) ο τρόπος και τα μέσα της εξ αποστάσεως αξιολόγησης των φοιτητών για τα μαθήματα των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου, για τα οποία θα επιλεγεί ο εν λόγω τρόπος εξέτασης,
- β) η πολιτική που θα ακολουθηθεί για την τήρηση, συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά τη διενέργεια των εξετάσεων με τη χρήση εξ αποστάσεως μεθόδων αξιολόγησης, κατόπιν σχετικής εισήγησης του υπεύθυνου προστασίας προσωπικών δεδομένων του οικείου Α.Ε.Ι. κατά το άρθρο 8 του ν. 4624/2019 (Α’ 137),
- γ) οι ασφαλιστικές δικλείδες και τα μέσα που θα εφαρμοστούν ενιαία έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία της διενέργειας της εξέτασης με μέσα εξ αποστάσεως αξιολόγησης,
- δ) ο υπεύθυνος για την παρακολούθηση και απαρέγκλιτη εφαρμογή των εν λόγω μεθόδων αξιολόγησης των εξεταζόμενων φοιτητών. Ως υπεύθυνος δύναται να ορισθεί ο Πρύτανης του οικείου Α.Ε.Ι. ή ένας από τους Αντιπρυτάνεις του οικείου Α.Ε.Ι. για όλα τα προγράμματα σπουδών του οικείου Α.Ε.Ι. ή ο Κοσμήτορας της κάθε Σχολής, εφόσον ορισθεί ένας υπεύθυνος ανά Σχολή του Α.Ε.Ι.”

Με βάση τα παραπάνω, η Σύγκλητος του ΕΜΠ, λαμβάνοντας υπόψη και τα σχέδια των Σχολών, όπως αυτά έχουν υποβληθεί, ορίζει ως δυνατούς τρόπους εξέτασης τόσο τη γραπτή, δια φυσικής παρουσίας, εξέταση όσο και εναλλακτικές μορφές εξ αποστάσεως εξέτασης, με τήρηση των διαδικασιών διασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, που εξειδικεύονται παρακάτω.

Από τις διαθέσιμες επιλογές μεθόδων εξέτασης, οι διδάσκοντες επιλέγουν εκείνη με την οποία κρίνουν ότι μπορεί να επιτευχθεί αρτιότερα η αντικειμενική αξιολόγηση των γνώσεων των φοιτητών, λαμβάνοντας υπόψη τους και το συνολικό φορτίο προετοιμασίας που δημιουργείται για τους φοιτητές με τη μορφή εξέτασης που θα επιλέξουν. Σε κάθε περίπτωση, και για να υπάρξει κατάλληλη πρόβλεψη στο πρόγραμμα εξετάσεων, οι διδάσκοντες πρέπει να δηλώσουν στη Γραμματεία της Σχολής τον τρόπο εξέτασης του μαθήματός τους, ώστε να ληφθεί υπόψη στην ανακοίνωση του τελικού προγράμματος από τη Σχολή.

Οι τελικές εξετάσεις θα πρέπει να αναθεωρηθούν σε σχέση με το παρελθόν, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στο περιεχόμενο και τον τρόπο εξέτασης που επιβάλλονται από τις ειδικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν λόγω της εξ ολοκλήρου διδασκαλίας της ύλης με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Με βάση το προτεινόμενο πλαίσιο, οι διδάσκοντες που επιλέγουν ηλεκτρονικά μέσα εξέτασης αποφασίζουν τις λεπτομέρειες της τελικής αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τη φυσιογνωμία του εξεταζόμενου μαθήματος καθώς και τις δυνατότητες ανταπόκρισης των εξεταζομένων.

Η Σύγκλητος, σύμφωνα με την εισήγηση των ΣΕ-ΠΣ και ΣΕ-ΜΣ, σε κάθε μορφής εξέταση, τονίζει την απαραίτητη προϋπόθεση να δίνεται σε όλους τους φοιτητές η δυνατότητα να συμμετάσχουν, ή να υπάρχει εναλλακτική εξέταση για όσους δε μπορούν (ανήκουν οι ίδιοι ή συγκατοικούν με άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες ή έχουν προβλήματα προσβασιμότητας).

Σε όλες τις περιπτώσεις, η ενημέρωση των φοιτητών είναι απαραίτητη. Για τον καλύτερο προγραμματισμό των εξετάσεων, οι φοιτητές καλούνται να δηλώσουν τη συμμετοχή τους στην εξεταστική διαδικασία κάθε μαθήματος.

Σχήματα αξιολόγησης

A. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου

Στη διάρκεια του τρέχοντος εξαμήνου έγινε διδασκαλία των μαθημάτων με χρήση τεχνολογιών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Σε αρκετές περιπτώσεις τα μαθήματα οργανώθηκαν εξ αρχής με παράδοση εργασιών, σειρών ασκήσεων, με παρουσιάσεις θεμάτων ατομικά ή από ομάδες φοιτητών, είτε ως απαλλακτικές εργασίες, είτε ως μέρος της συνολικής βαθμολογίας του κάθε φοιτητή. Οι ασκήσεις, οι εργασίες κ.ά. μπορούν να αποτελέσουν μέρος ή σύνολο της διαδικασίας αξιολόγησης του φοιτητή (απαλλακτικές εργασίες) και να συμβάλουν στην τελική του αξιολόγηση και βαθμολόγηση, εφόσον έχουν δοθεί εγκαίρως και έχουν ενημερωθεί οι φοιτητές ότι η παράδοση των θεμάτων αποτελεί μέρος ή το σύνολο της βαθμολογίας τους.

B. Τελική Εξέταση

Στα μαθήματα που απαιτείται και τελική εξέταση, αυτή μπορεί να γίνει είτε με φυσική παρουσία με γραπτό διαγώνισμα, είτε με εξ αποστάσεως μεθόδους, όπως αναλύεται στη συνέχεια.

B1. Τελικές εξετάσεις με φυσική παρουσία

Στην περίπτωση επιλογής από τον διδάσκοντα της γραπτής, με φυσική παρουσία, εξέτασης, θα πρέπει η κάθε Σχολή να φροντίσει την τήρηση των υγειονομικών μέτρων όπως αναφέρονται στην πρόσφατη ανακοίνωση της Πρυτανείας (18/05/2020) καθώς και την ΚΥΑ της 21 ης Μαΐου (Αριθμ. 60720/Ζ1).

B2. Εξ αποστάσεως τελική εξέταση

Οι εναλλακτικοί τρόποι τελικής εξέτασης είναι:

B2.α) Υποβολή ασκήσεων/θέματος και προφορική παρουσίαση.

B2.β) Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση.

B2.γ) Ηλεκτρονική εξ αποστάσεως γραπτή εξέταση / εξέταση τύπου quiz.

B2.δ) Γραπτή εξέταση στο σπίτι και παράδοση σε μικρό χρονικό διάστημα (take home exam).

α) Υποβολή ασκήσεων/θέματος και προφορική παρουσίαση: Η αξιοπιστία και η ποιότητα διασφαλίζεται εφόσον συνδυαστεί με την προφορική εξέταση/παρουσίαση πάνω στο περιεχόμενο των ασκήσεων/θέματος με τη διενέργεια όλων των προφορικών συνεντεύξεων μέσω βιντεοκλήσης, την ανάλογη ποιότητα των ερωτήσεων και την ελάχιστη διάρκεια της εξέτασης (10 λεπτά ανά εξεταζόμενο).

- Μπορεί να συνδυαστεί με προόδους που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί ή με την αύξηση της βαρύτητας της εργασίας που συνέβαλε κατά ένα ποσοστό στην τελική αξιολόγηση του μαθήματος.
- Ενδεικτική πλατφόρμα ανάρτησης εκφωνήσεων και υποβολής των εργασιών/ασκήσεων/θεμάτων εξαμήνου είναι το mycourses που επιτρέπει την εφαρμογή συγκεκριμένης προθεσμίας υποβολής.
- Ο έλεγχος λογοκλοπής για τις εργασίες που υποβάλλονται, αν χρειάζεται, διενεργείται μέσω εργαλείων όπως π.χ. το TurnItIn.

β) **Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση:** Η αξιοπιστία και η ποιότητά της διασφαλίζεται με τη διενέργεια όλων των προφορικών συνεντεύξεων μέσω βιντεοκλήσης, την ανάλογη ποιότητα των ερωτήσεων και την ελάχιστη διάρκεια της εξέτασης (10 λεπτά ανά εξεταζόμενο).

Είναι απαραίτητο οι φοιτητές να συμμετέχουν στις Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Εξέτασης (ΠΗΕ) με τους ιδρυματικούς ηλεκτρονικούς λογαριασμούς¹, ακολουθώντας τους κανόνες ταυτοποίησης που αναφέρονται στη συνέχεια. Κατ' εξαίρεση, εάν ο αριθμός των εξεταζομένων είναι σχετικά μικρός και η γνωριμία εξεταστή και εξεταζομένων επαρκής, η προφορική εξέταση μπορεί να γίνει και εκτός πλατφόρμας που απαιτεί πρόσβαση μέσω ιδρυματικού ηλεκτρονικού λογαριασμού.

γ) **Ηλεκτρονική εξ αποστάσεως γραπτή εξέταση ή εξέταση τύπου quiz:** Η αξιοπιστία και οι απαιτήσεις ποιότητας διασφαλίζονται με τήρηση αρχείου της διαδικασίας (ώρα παράδοσης, υλικό που παραδόθηκε, από ποιον λογαριασμό κ.ά.), καθορισμένο χρόνο ο οποίος δεν υπερβαίνει τις 1,5 ώρες (σε περίπτωση quiz σε συντομότερο χρόνο) και σύγχρονη εξέταση με ταυτοποίηση των εξεταζομένων. Με το πέρας του ενιαίου χρόνου γίνεται ταυτόχρονη υποβολή του εξεταστικού δοκιμίου με συγκεκριμένο χρόνο λήξης. Στην περίπτωση quiz, αυτό αποτελείται από ερωτήσεις που εμφανίζονται στην οθόνη του υπολογιστή του κάθε φοιτητή. Κάθε ερώτηση μπορεί να είναι ένα πρόβλημα/άσκηση. Οι απαντήσεις μπορεί να είναι πολλαπλής επιλογής, κείμενο (σύντομο ή μακροσκελές) κτλ.

δ) **Γραπτή εξέταση στο σπίτι και παράδοση σε μικρό διάστημα (take home exam):** Στο ιδρυματικό e-mail των φοιτητών ή σε Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Εξέτασης (ΠΗΕ) αποστέλλονται οι εκφωνήσεις των θεμάτων και η παράδοση γίνεται ηλεκτρονικά μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για την πληρέστερη υποστήριξη της διαδικασίας μπορεί ο διδάσκων, αν το επιθυμεί, να εξετάσει συμπληρωματικά, προφορικά, πάνω στο γραπτό που παραδόθηκε ηλεκτρονικά.

ε) **Συνδυασμός των ανωτέρω:** συνδυασμός δύο ή περισσότερων από τα α), β), γ) και δ).

Ανεξάρτητα από τον επιλεγμένο τρόπο τελικής εξέτασης, σε περίπτωση αδυναμίας διενέργειας της εξέτασης λόγω τεχνικών προβλημάτων ή ανωτέρας βίας ή μη προσβασιμότητας του φοιτητή, πρέπει να δίνεται από τους διδάσκοντες μια εναλλακτική μορφή εξέτασης.

Απαγορεύεται η καταγραφή από οποιονδήποτε μέρους ή όλης της εξέτασης με ηλεκτρονικά μέσα.

Απαλλακτική βαθμολόγηση (Pass/NoPass)

Εναλλακτικά της βαθμολόγησης στην κλίμακα 0-10, και δεδομένων των ειδικών συνθηκών και της επιλογής πραγματοποίησης εξετάσεων εξ αποστάσεως, είναι δυνατή, ειδικά για αυτό το εξάμηνο, η δυνατότητα εξέτασης ενός μαθήματος και ο έλεγχος της επάρκειας των γνώσεων των εξεταζομένων με την απονομή βαθμού απαλλαγής (**Pass/NoPass**), σύμφωνα με εισηγήσεις Σχολών του ΕΜΠ. Αυτό σημαίνει ότι ο εξεταζόμενος περνά επιτυχώς το μάθημα με απαλλακτική (μη αριθμητική) βαθμολογία, η οποία δεν επηρεάζει τον βαθμό διπλώματός του. Οι κανονισμοί προπτυχιακών σπουδών των Σχολών του ΕΜΠ ήδη προβλέπουν την απαλλακτική βαθμολογία για άλλες περιπτώσεις.

Ταυτοποίηση και διενέργεια των εξετάσεων

Για τη διενέργεια των εξ αποστάσεως εξετάσεων είναι απαραίτητη η ταυτοποίηση των φοιτητών που συμμετέχουν σε αυτές. Η ταυτοπροσωπία γίνεται με χρήση όλων των κατά περίπτωση επιλεγμένων μεθόδων από τους διδάσκοντες, όπως η χρήση του ιδρυματικού λογαριασμού, η επίδειξη φοιτητικής/αστυνομικής ταυτότητας στην οθόνη του εξεταστή, η επικοινωνία μέσα από πλατφόρμα ηλεκτρονικής εξέτασης που εξασφαλίζει μέσω του ιδρυματικού καταλόγου την είσοδο με τα στοιχεία ταυτοποίησης (credentials) του κάθε φοιτητή, η χρήση μόνο των ιδρυματικών προσωπικών e-mails, η επίδειξη του προς παράδοση γραπτού, κ.ά. Οι διδάσκοντες εξειδικεύουν τον τρόπο ταυτοποίησης, ανάλογα με τα

¹ Ενδεικτική ΠΗΕ το MSTeams (<https://delos365.grnet.gr>)

ηλεκτρονικά μέσα και πλατφόρμες που επιλέγουν για τη διεξαγωγή της εξέτασης, με σεβασμό στη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

Οι διδάσκοντες επιλέγουν τον τρόπο εξ αποστάσεως εξέτασης και τον ανακοινώνουν έγκαιρα στον ιστότοπο του κάθε μαθήματος και στη Γραμματεία της Σχολής.

Με βάση τους επιλεγμένους τρόπους εξέτασης διαμορφώνεται, με αποκλειστική ευθύνη του διδάσκοντα, ο τελικός βαθμός στη δεκαβάθμια κλίμακα (0-10) ή ο βαθμός απαλλαγής (Pass/NoPass).

Το ΕΜΠ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση του αδιάβλητου των εξετάσεων, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τον ουσιαστικό έλεγχο της γνώσης στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η χρήση ιδρυματικών ατομικών κωδικών ανά φοιτητή, η χρήση ιδρυματικών e-mails και πλατφορμών που εξασφαλίζουν την ταυτοπροσωπία, η προφορική εξέταση μέσω ζωντανής σύνδεσης, η διαφάνεια στη διαδικασία της εξέτασης, αποτελούν εργαλεία για την εξασφάλιση της εγκυρότητας των εξετάσεων. Οι ανωτέρω κανόνες καθορίζουν ρεαλιστικές προϋποθέσεις διασφάλισης κατά το δυνατόν του αδιάβλητου των εξετάσεων ενώ ταυτόχρονα λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη προστασίας των προσωπικών δεδομένων όσων συμμετέχουν στη διαδικασία, με καθοριστικό παράγοντα επιτυχίας της διαδικασίας την τήρηση του κώδικα ακεραιότητας, θεσμικού και εθιμικού, από πλευράς συμμετεχόντων.

Η Σύγκλητος ορίζει τον Κοσμήτορα κάθε Σχολής ως υπεύθυνο για την παρακολούθηση και εφαρμογή των μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών.

Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων του ΕΜΠ, κ. Διονύσιος Ρηγόπουλος, παρακολουθεί την τήρηση της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Άρθρο 8 1.β. Ν. 4624/2019).

.....
Η παρούσα απόφαση υπεγράφη κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης, σύμφωνα με τον πρωτότυπο πίνακα υπογραφών.

Αθήνα 29.5.2020
Ακριβές Αντίγραφο
Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Α. Γ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΒΗΣ